

Пізніше я провела тестування серед школярів щодо жування гумки і отримала такі результати:

1. Чи вживаєте ви жувальну гумку?	74% дітлахів – любителі пожу-вати, 13% – жують рідко і 13% – не вживають взагалі.
2. Чому ви вживаєте жувальну гумку?	Відповіді були схожі. У 62% була така відповідь: «Це звичка від якої я не можу позбутися». Розповсюдженою відповіддю бу-ло таке: «Я часто п'ю каву, тому очищаю свій подих в такий спо-сіб». Або банальна відповідь: «Мені це просто подобається».
3. Чи знаєте ви про шкоду жуйки?	Лише 8% учнів знають про шкоду жуйки, 13% – тих хто не вживають гумку. Цілих 79 % любителів пожувати не здога-дуються про шкоду від вживання і їх не хвилює чи безпечно це.

Я можу зробити такі висновки:

- У процесі дослідження теоретично і експериментально була доведена гіпотеза про те, що жувальна гумка наносить шкоду організму і має ряд побічних ефектів показаних раніше.
- У хімічному експерименті я довела, що у склад жувальної гумки на упаковці зазначають вірно, не приховуючи нічого. Тобто, якщо після жування жуйки з'являться побічні ефекти винні в цьому будете лише ви самі.
- Також було встановлено, що більшість любителів пожувати не знають про шкоду від жуйки.
- Зважаючи на деякі факти, найкращим варіантом було б відмовитись від вживання шкідливого продукту чи замінити його на більш корисний, а саме освіжувач ротової порожнини чи тверді фрукти та овочі.

1. *Ерліхман В. Жувати завжди, жувати скрізь // Gala Біографія. – М., 2009. – № 5. – С. 71-80.*
2. *Стаття «Збережемо своє здоров'я». Журнал "Викладання в початковій школі» 2009р.*
3. *О.І. Гусєва «Від посмішки стане всім світліше». Журнал «Наука і життя» 2009р.*
4. *П. Семилітов «Жуйка» с. 1-12*
5. *Яковішин, І.А. Хімічні дослід з жувальною гумкою// Хімія в школі – 2006, № – 6 с. 69-72.
<http://akak.ru/recipes/13241-kak-prigotovit-zhvachku>
<http://www.medicus.ru/dental-hygienist/patient/kogda-poyavilas-zhevatelnaya-rezinka-23797.phtml>*

ГІДРОЛОГІЧНИЙ ОПИС РІЧКИ ДНІСТЕР

Нагірняк Андрій Любомирович

9 клас, Бурштинська ЗОШ І–ІІІ ступенів № 3 Галицької районної ради
Івано- Франківське обласне відділення МАН України
Науковий керівник: **Мельник О.М.**,
керівник гуртка Івано-Франківського
обласного відділення МАН України

Вода є джерелом життя на Землі. Ріки і озера дають воду для зрошення та обводнення земель, служать цілям транспорту, водопостачання та джерелом утримання енергії. Окрім того, що вода – велике багатство, проте вона може завдавати великої шкоди при проходженні високих паводків і повеней. Непродумане втручання людини у водні ресурси веде до зміни режиму водних об'єктів і водних систем в цілому. Активне втручання людини в гідрологічні процеси буде безперервно зростати, а тому наше завдання – розкрити стан водних ресурсів Дністра, дослідити, які загрози та небезпеки можливі у майбутньому та сьогодні для екосистеми річки Дністер.

Гідрологічний опис річки Дністер визначає фізико-географічні, морфо- метричні характеристики басейну Дністра, водний, термічний і льодовий, гідрохімічний режими, гідробіологічну характеристику, антропогенний вплив на р. Дністер, екологічні проблеми та водоохоронні заходи.

Мета проекту: проаналізувати за науковими джерелами умови та фактори впливу на гідрологічний режим басейну Дністра. Дати загальну характеристику водному режиму річки, формуванню та проходженню паводків, визначити особливості внутрірічного розподілу стоку, зробити гідрологічний опис річки Дністер, вказати на екологічні проблеми Дністра, запропонувати водоохоронні заходи. Басейн річки Дністра займає південно-західну частину України і східну частину Молдови. Охоплює значну частину територій семи областей України (Львівську, Івано-Франківську, Чернівецьку, Тернопільську, Хмельницьку, Вінницьку та Одеську) і більшу частину (59 %) території Республіки Молдова. На території басейну Дністра розташовані 69 міст, 127 с. м. т., з них 62 міста і 95 с.м.т. в межах України.

Україні належить верхів'я Дністра і його пригірлова частина. Ділянка ріки, довжиною 225 км., є суміжною для України та Молдови, а частина річки, довжиною 475 км., знаходиться на території Молдови. Тільки незначна ділянка р. Ствяж, верхів'я лівої притоки Дністра, належить Польщі.

Витік р. Дністер знаходиться біля кордону України з Польщею, на схилі Карпатських гір (г. Розлуч, Львівська обл.). Абсолютна висота витоків – 760 м. На перших декількох кілометрах річка є невеликим струмком, який в'ється по лісу. На ділянці біля в/п Стрілки (першого на річці) – це вже значний потік шириною 10 – 15 м та глибиною 0,5 м. Нижче м. Старий Самбір Дністер виходить з району гір та набуває риси напівгірської річки. Ширина русла збільшується до 30 м, глибина – 0,8 – 1 м.

У верхів'ях р.Дністер – гірська, з V-подібною глибокою (80-100 м) долиною. Ширина річища до 40 м. Нижче, у передгір'ї, шириною до 13 км. долина заболочена. У нижній течії ріка має рівнинний характер.

Згини долини Дністра, не дивлячись на його більшу водність є короткими та крутими. Великий радіус розвороту долини свідчить про значно вищу кінетичну енергію потоків, що сформувала долина річок в межах схилів Карпат. Висока кінетично енергія досягається за рахунок більшої швидкості та значного вмісту валунно-галечникового матеріалу. Такий потік характеризується надзвичайною еродуючою здатністю, яка і стала причиною формування долини з великим радіусом кривизни згинів.

Заплава Дністра розчленована численними протоками і старицями, у гирлі заросла очеретом (Дністровські плавні), ширина долини біля гирла – 16-22 км.

Середня річна витрата води 330 м³/сек, гідрологічний режим непостійний. Весняна повінь починається на р. Дністер в лютому і закінчується в червні. Рівень води в річці піднімається на 3-4 м. Витрата води досягає 180-260 м³/сек. Дощові паводки бувають з середини липня до середини вересня, вони досить швидко наростають. За добу вода в річці може підніматися в окремі роки на 3 м. Рівень води встановлюється на висоті до 5 м. Льодостав на Дністрі короткий. В окремі зими його немає зовсім.

ВІД ЕКОЛОГІЇ ДОВКІЛЛЯ – ДО ЕКОЛОГІЇ ДУШ

Шкірко Святослав Михайлович

10 клас, Монастирецький НВК, с. Монастирець Жидачівського району,
svyatik.monastirets@mail.ru

Актуальність проблеми: « ... відходи беруть нас за горло...»

Об'єкт дослідження: навколишнє середовище, яке є забрудненим у процесі життєдіяльності людини

Предмет дослідження – основні джерела забруднення об'єкта

Мета дослідження:

- з'ясувати можливості учнівської молоді брати участь у вирішенні екологічних проблем;
- показати перспективи громадської активності кожного школяра,